

gemeente harderwijk

Wet Open Overheid (WOO)

De Woo (Wet open overheid) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Deze wet regelt de passieve en actieve openbaarmaking. Op grond van deze wet worden overheidsorganisaties verplicht om documenten actief (uit eigen beweging en niet alleen op verzoek) openbaar te maken. Deze verplichting wordt gefaseerd ingevoerd voor verschillende categorieën van documenten. Het overkoepelende thema bij deze wet is het bewustzijn van de openbaarheid en publicatie van informatie en de verbetering van opslag en ontsluiting van informatie. Meerinzicht heeft hierin een belangrijke ondersteunende rol. Openbaarheid van overheidsinformatie en een goede informatiehuishouding is in het algemeen belang voor de democratische samenleving. De Woo brengt een aantal verplichtingen met zich om deze openbaarheid en de informatiehuishouding te verbeteren.

Passieve openbaarmaking

Ten eerste biedt de Woo de mogelijkheid voor eenieder om bestuursorganen te verzoeken om publieke informatie voor eenieder openbaar te maken. Deze mogelijkheid bestond ook onder de Wet openbaarheid van bestuur. Hoewel het aantal verzoeken om openbaarmaking van documenten in 2023 niet significant is toegenomen, is er een toename in complexiteit en omvang van de verzoeken op te merken. Om het proces van openbaarmaking op verzoek te verbeteren en te versnellen is door Meerinzicht in 2022 software aangeschaft om documenten te anonimiseren. Anonimiseren en redigeren van documenten is een noodzakelijke stap in het proces van passieve openbaarmaking. Het proces van redigeren en anonimiseren, met behulp van de ondersteunende software, is in 2023 geanalyseerd. Onder andere nieuwe ontwikkelingen in de software maken verbeteringen van het proces mogelijk. Daarnaast kunnen verbeteringen in coördinatie en ondersteuning bijdragen aan een meer zorgvuldig en efficiënter openbaarmakingsproces. In 2023 is daarom de functie van een Woo-coördinator gecreëerd. Voor deze functie is een geschikte kandidaat geworven die in 2024 aan de slag gaat. De functionaris is ondergebracht bij Meerinzicht zodat de vier organisaties eenduidig ondersteund kunnen worden. In 2024 zullen verdere verbeteringen aan het passieve openbaarmakingsproces worden aangebracht, waarbij de Woo-coördinator een belangrijke rol zal vervullen. Tot slot zijn in 2023 nieuwe en geharmoniseerde sjablonen ontwikkeld en geïmplementeerd voor de vier organisaties ter bevordering van een snelle en zorgvuldige besluitvorming.

Actieve openbaarmaking

Ten tweede verplicht de Woo bestuursorganen om bij de uitvoering van hun taken informatie uit eigen beweging openbaar te maken. Deze verplichting wordt nader gespecificeerd voor 11 categorieën overheidsinformatie. Deze verplichting is nog niet in werking getreden. Inwerkingtreding volgt door een nog te nemen koninklijk besluit en zal gefaseerd plaatsvinden. Voor deze gefaseerde inwerkingtreding is gekozen omdat de centrale infrastructuur nog ontwikkeld moest worden en om overheden tijd te geven om de actieve openbaarmaking van de verschillende informatiecategorieën stapsgewijs voor te bereiden en te realiseren. Met betrekking tot deze voorbereiding hebben de drie gemeenten en ook Meerinzicht zich gepositioneerd als 'slimme volger' wat voor de implementatie van de actieve openbaarmakingsplicht betekent dat de gemeente ervoor zorgt dat de 11 categorieën gepubliceerd kunnen worden, maar dat bovenop de rijksbijdrage geen extra investeringen worden gedaan om op de verplichtingen vooruit te lopen.

Nadat de aanvankelijke centrale infrastructuur (Platform Open Overheidsinformatie, oftewel PLOOI) in 2022 is stopgezet, is in 2023 een verwijzindex (Woo-index) gelanceerd. Deze index betreft een vervanger van PLOOI, waarbij informatie niet centraal ontsloten wordt, maar wel centraal doorzoekbaar is. De gemeente is inmiddels aangesloten op de Woo-index en zal de index gefaseerd vullen met verwijzingen naar informatie. In 2023 zijn mogelijkheden voor decentrale opslag (bij de gemeente zelf) onderzocht. Doordat alle overheidsorganisaties in Nederland met dit vraagstuk te maken hebben, is een snelle ontwikkeling in technische mogelijkheden bij verschillende aanbieders te zien. Deze mogelijkheden worden in 2024 verder onderzocht en uitgewerkt.

Voor nadere gefaseerde inwerkingtreding van de actieve openbaarmaking is nog geen concreet tijdsplan bekend. In 2024 zal verder worden voorbereid op openbaarmaking met inachtneming van de verschillende fases, die op hoofdlijnen al wel bekend zijn. Vooruit lopend op de gefaseerde inwerkingtreding voldoet de gemeente reeds grotendeels aan fase 1.

Informatiehuishouding

Ten derde verplicht de Woo bestuursorganen om maatregelen te treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van de digitale documenten, oftewel het verbeteren van de informatiehuishouding. In 2022 is vanuit Meerinzicht gestart met het in kaart brengen van knel- en verbeterpunten in de informatiehuishouding. Dit is in 2023 doorgezet om te komen tot een handelingsperspectief voor zowel de korte als de lange termijn kan worden bepaald. Een verbetering van de informatiehuishouding betreft een meerjarenproject. De VNG heeft een meerjarenplan opgesteld voor de periode 2022 tot en met 2027 dat gevolgd kan worden. Dit meerjarenplan wordt als uitgangspunt gehanteerd. In 2023 zijn voor de korte termijn concrete acties uitgezet ter verbetering van de informatiehuishouding. Voor de langere termijn wordt in 2024 vanuit Meerinzicht gewerkt aan een informatievisie en een daarop volgend uitvoeringsplan.

